

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
УЧБОВИЙ ЦЕНТР
Кафедра Економіки промисловості

Затверджую
проректор по навчальній роботі
А.М.Фесенко

„___” _____ 2004р.

Робоча програма
з дисципліни „Організація виробництва”
для заочної форми навчання
підготовки бакалаврів із фаху
7.050107 „Економіка підприємства”

Ухвалено методичною Комісією Економіко – – гуманітарного факультету Протокол № від Голова МК _____ (Підпис, ініціали, прізвище)	Програму рекомендовано кафедрою Економіки промисловості Протокол № від Завідувач кафедри Економіки промисловості _____
---	--

Краматорськ 2003

I ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Курс “Організація виробництва” вивчається у тісному зв’язку з іншими науками, як то системи технологій, розміщення продуктивних сил, комерційна діяльність підприємств, бухгалтерський облік та аналіз, економіка підприємства, фінанси підприємства, організація та нормування праці, внутрішньофірмове планування, управління, маркетинг, економіко-математичні методи і ЕОМ тощо.

Виходячи з потреб ринку вивчення курсу передбачає творче оволодіння основними принципами та методами організації промислового виробництва, придбання необхідних навичок практичної роботи і на цій основі досягнення високих результатів у виробничо-господарчій діяльності підприємств.

Спираючись на діалектичний метод, курс “Організація виробництва” використовує такі сучасні методи пізнання, як економічний аналіз та синтез, балансовий, експериментальний, економікоматематичний, моделювання, системного підходу.

Організація виробництва належить до дисциплін циклу професійної і практичної підготовки (фахові)

Дисципліни зв'язку розподілені за слідуючи ми циклами підготовки:

До дисциплін природно-наукового циклу відносяться:

- математичне програмування
- інформатика та комп'ютерна техніка
- економіка підприємства
- менеджмент
- маркетинг
- фінанси підприємства
- бухгалтерський облік
- економіка праці і соціальні трудові відносини
- розміщення продуктивних сил та регіональна економіка

До дисциплін циклу професійної і практичної підготовки (фахові) відносяться:

- внутрішній економічний механізм підприємства
- економіка та організація інноваційної діяльності
- інформаційні системи і технології на підприємствах
- технічне нормування
- планування діяльності підприємства

Структурно-логічна схема навчання дисципліни «Організація виробництва»



Значення дисципліни до наступних дисциплін навчання в наступному: організація виробництва взаємопов'язана з фінансовим забезпеченням, отриманням необхідних грошових коштів для фінансування всіх кіл діяльності підприємства і грошового возміщення за реалізовану продукцію. В свою чергу, для функціонування виробництва необхідні інвестиції. Це вивчають в курсі дисциплін „Фінанси”, „Технічне нормування”, „Економіка та організація інноваційної діяльності”.

Цілі організації виробництва досягаються за допомогою кадрів. В цьому відіграє значну роль організація праці, технічне нормування, менеджмент.

При організації виробництва значна увага приділяється якості продукції та її збуту та зв'язку дисципліни з маркетингом.

Організація виробництва забезпечує необхідне співвідношення ціни та якості, яке в свою чергу залежить від поточних витрат виробництва, платежів до бюджету та позабюджетні фонди, організації планування, обліку.

Це вивчають такі дисципліни: „Економіка підприємства”, „Фінанси підприємства”, „Планування діяльності підприємства”, „Бухгалтерський облік”.

II РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Семестр	Всього	Розподіл за семестрами та видами занять				Семестр атестація
		Лекції	Практичні	Контрольні роботи	СРС	
					Всього	
5	135	12	8	1	115	Ісп.

III. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДІСЦИПЛІНИ

Мета: викладання дисципліни “Організація виробництва” – формування системи теоретичних і прикладних знань з раціональної організації та напрямків підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства.

Перехід до ринкових відносин кардинально змінює погляди на організацію виробництва, що створює умови для найкращого використання техніки та людей у процесі виробництва, тим самим підвищуючи його ефективність.

На перший план висуваються нові цілі виробництва, що розглядають його як гнучке, здатне в будь-яку мить перебудуватися на виробництво інших видів продукції при зміні попиту, як оптимальне, функціонуюче з мінімальними витратами, як виробництво високої культури, що створює умови для випуску високоякісної продукції точно в срок, яка здатна протистояти конкурентній.

Все це говорить про багатоплановність задач, що стоять перед організацією виробництва, вирішення яких дозволить відповісти на питання, що треба робити на підприємстві, щоб успішно хазяйнувати.

Завдання дисципліни: вивчення теорії та практики організації виробництва; набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються у виробництві, закріплення умінь самостійного виконання техніко-економічних розрахунків та обґрунтування параметрів раціональної організації виробничих систем.

Предмет дисципліни: зв'язки та відносини між елементами виробничої системи, що відбивають сутність і зміст організації процесів проектування, освоєння та виготовлення продукції на підприємстві.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Організаційні основи виробництва.
2. Виробничі системи.
3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва.
4. Організація трудових процесів і робочих місць.
5. Нормування праці.
6. Побудова виробничої структури підприємства.
7. Організація виробничого процесу в часі.
8. Організація допоміжних виробництв.

9. Організація обслуговуючих господарств.
- 10.Одиничний і партійний методи організації виробництва.
- 11.Організація потокового й автоматизованного виробництва.
- 12.Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентноспроможності продукції.
- 13.комплексн підготовка виробництва до випуску нової продукції.
- 14.Організаційне проектування виробничих систем.

В результаті вивчення курсу “Організація виробництва” майбутні спеціалісти повинні:

- отримати знання, що необхідні для вирішення задач, що виникають у виробничо-господарчій діяльності підприємства при обиранні раціональних варіантів організаційно-планових рішень, які забезпечують підвищення економічної ефективності виробництва;
- навчитися організовувати роботу виробничого розділу;
- оволодіти методами аналізу виробничо-господарчої діяльності, раціональної організації виробничого процесу, знайти і використати внутрішньовиробничі резерви;
- вправно використовувати організацію, нормування та оплату праці для підвищення її продуктивності та якості;
- гнучко реагувати на зміну попиту;

оптимізувати виробничі процеси з метою прийняття ефективних господарчих рішень.

IV ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

IV.1. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ

Найменування розділів, тем
Розділ 1
Організація виробничих і трудових процесів
Тема 1.1
Організаційні основи виробництва
Тема 1.2
Виробничі системи
Тема 1.3
Виробничий процес та організаційні
типи виробництва
Тема 1.4
Організація трудових процесів і
робочих місць
Тема 1.5
Нормування праці
Тема 1.6
Побудова виробничої структури підприємства
Тема 1.7
Організація виробничого процесу у часі
Розділ 2
Організаційно-виробниче забезпечення підготовки та випуску конкурентоспро
Тема 2.1
Організація допоміжних виробництв
Тема 2.2
Організація обслуговуючих господарств
Тема 2.3
Одиничний та партійний методи
організації виробництва
Тема 2.4
Потокове та автоматизоване виробництво
Тема 2.5

Організаційно-виробниче забезпечення
якості та конкурентноспроможності продукції
Тема 2.6
Комплексна підготовка виробництва до
випуску нової продукції
Тема 2.7
Організаційне проектування виробничих систем
Контрольна робота
Підготовка до екзамену
Всього

IV.2 ЛЕКЦІЇ

РОЗДІЛ 1 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ І ТРУДОВИХ ПРОЦЕСІВ

Тема 1.1 Організаційні основи виробництва

Тема 1.2 Виробничі системи

Тема 1.3 Виробничий процес та організаційні типи виробництва

Лекція 1 Організаційні основи виробництва

Виробництво і виробнича діяльність. Сутнісно-змістова характеристика виробництва. Цілі і завдання виробництва. Взаємозв'язок технології і організації виробництва. Виробнича функція. Характеристика ресурсних складових виробництва.

Виробнича система. Поняття, складові елементи і структура виробничих систем. Класифікація виробничих систем.

Підприємства – як виробнича-технічна і соціальна система. Класифікація підприємств, техніко-виробнича база та її складові. Ієрархічна структура виробничої системи підприємства.

Поняття, цілі і завдання технології виробництва. Сутність, зміст і структура виробничого процесу. Класифікаційні ознаки основних, допоміжних і обслуговуючих процесів. Характеристика стадій основного виробництва.

Принципи раціональної організації виробничого процесу. Типи виробництва.

Літературні джерела: [2, стор.3-13]; [3, стор.9-11]; [6, стор.3-8]; [7, стор.5-12]; [8, стор.25-39]

Дидактичні засоби: слайд „Зовнішня середовище підприємства”

- Виробнича структура машинобудівного підприємства.
- Класифікація виробничих підприємств.
- Типова загальна структура промислового підприємства.
- Схема виробничого процесу
- . Виробнича структура машинобудівного підприємства
- Порівняльна характеристика типів виробництва

- Техніко-економічні показники типів виробництва.

Завдання на СРС.

1. Визначте характеристики виробництва, його структури і елементів.
2. Охарактеризуйте предмет, мету та зміст курсу „Організація виробництва”.
3. Сформулюйте основні цілі та завдання організації виробництва.
4. Чому виробництво розглядається як система? Дайте характеристику його структури та елементів.
5. Назвіть фактори виробництва та дайте стилі характеристики.
6. Розкрийте суть основних ознак, властивостей виробничої системи.

Охарактеризуйте принципи організації виробничих систем.

7. Дайте визначення виробничому процесу.
8. Охарактеризуйте складові частини виробничого процесу.
9. Що таке „технологія виробництва”, „технологічні операції та процеси”, як вони розробляються.
10. Назвіть і поясніть сутність сучасного застосування принципів раціональної організації виробничого процесу.
11. Що таке коефіцієнт закріплення операції. Поясніть його призначення.
12. Дайте стислу характеристику типів виробництва та їх показників.
13. Які зміни слід здійснювати, щоб перетворити одиничне виробництво на серійне та масове.

Розкрийте основний зміст робіт з організації виробництва

Літературні джерела [2, стор.17-34,186-188,215-220; 215-243]; [3, стор.26,53-68]; [4, стор.11-20, 98-110,125-138]; [5, стор.357-362,372-375]; [6, стор.11-14, 42-48,62-66];[8, стор.28-31, 31-38,197-208].

Тема 1.4 Організація трудових процесів і робочих місць

Тема 1.5 Нормування праці

Лекція 2 Організація трудових процесів і Нормування праці

Сутнісно-змістовна характеристика організаційної єдності трудового і виробничого процесів. Класифікація трудових процесів. Структура трудових процесів. Раціоналізація та проектування методів та прийомів праці. Організація праці.

Сутність і місце нормування в організації праці. Призначення, завдання та організація нормування на підприємстві. Види трудових норм. Об'єкти нормування праці. Визначення норм праці. Трудомісткість продукції та її організаційно-економічне значення. Класифікація затрат робочого часу.

Літературні джерела [2, стор.220-229];[3, стор.156-164, 164-174];[4, стор.254-281]; [5, стор.147-17]; [7, стор.130-140];[8, стор.28-31]; [10, стор. 259-264].

Дидактичні засоби: слайди

- Структура трудових процесів
- Трудові елементи операції
- Класифікація витрат робочого часу

- Методи вивчення трудових процесів
- Організація нормування праці на підприємстві.
- Класифікація витрат часу використання обладнання.

Завдання на СРС.

1. Сутність трудового процесу та його взаємозв'язок з технологічним та виробничим процесом.
2. Сучасні концептуальні підходи до проектування організації трудового процесу.
3. Чи можливе ефективне функціонування підприємства, що не розробляє і не удосконалює проекти робочих місць, карт організації трудового процесу?
4. Основні форми організації праці і особливості їх застосування в сучасних умовах .
5. Організація та системи обслуговування робочих місць.
6. Цілі, завдання та зміст напрямків організації праці.
7. Сутність і місце нормування праці в організації праці та її стимулювання.
8. Об'єкти нормування, види та сфера застосування норм праці.
9. Підрозділи підприємства, що займаються нормуванням праці.
10. Дослідження та аналіз затрат робочого часу.
11. Методи вивчення і нормування затрат робочого часу.
12. Хронометраж, фотографія робочого дня.

Тема 1.6 Побудова виробничої структури підприємства

Тема 1.7 Організація виробничого процесу у часі

Лекція 3. Організація виробничого процесу у просторі та у часі.

Принципи побудови і організації “ідеального” виробничого процесу. Поняття про загальну та виробничу структуру. Просторове розміщення підприємства. Генеральний план територіального розміщення підприємства. Робоче місце як первинна ланка організації виробничого процесу. Особливості формування виробничих дільниць, цехів, виробництв. Комплексна і спеціалізована виробничі структури. Принципи формування і умови застосування різних виробничих структур.

Сутність, структура та характеристика складових виробничого циклу. Тривалість виробничого і технологічного циклів. Розрахунок виробничого циклу простого процесу. Сутність складного процесу. Особливості побудови циклового або сітьового графіку. Шляхи скорочення виробничого циклу.

Літературні джерела: [2, стор.40-49, 244-261, 207-215]; [3, стор.28-45], [4, стор.48-57, 110-118]; [5, стор.365-372], [6, стор.25-42, 48-62]; [7, стор.279-303]; [8, стор.134-142]. [9, стор.21-28]; [10, стор.110-120,154-166].

Дидактичні засоби: слайди

- Виробнича структура машинобудівного підприємства.

- Генеральний план машинобудівного заводу.
- Види виробничих структур.
- Виробнича структура машинобудівного підприємства.
- Структура виробничого циклу.
- Склад виробничого циклу.
- Графіки поєднання операцій (послідовний, паралельний, паралельно-послідовний).
- Цикловий графік виготовлення виробу.
- Сітьовий графік виготовлення виробу.
- Фактори, що впливають на тривалість виробничого циклу.

Завдання на СРС:

1. Структура основного виробництва.
2. Робоче місце як первинна ланка організації виробничого процесу.
3. Чинники впливу на побудову структури основного виробництва.
4. Структура основного виробництва.
5. Робоче місце як первинна ланка організації виробничого процесу.
6. Чинники впливу на побудову структури основного виробництва.
7. Від яких основних чинників залежить тривалість виробничого циклу.
8. В якому типі виробництва застосовується послідовно-паралельний вид поєднання операцій і в чому його переваги порівняно з іншими видами руху.
9. Шляхи скорочення виробничого циклу.
10. Визначення виробничого циклу складного процесу.
11. Взаємозв'язок операції обробки, процесів виготовлення, складання виробів та умов виробництва.
12. Особливості побудови циклового та сітьового графіків при визначенні виробничого циклу складного виробу

РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО ВИРОБНИЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ТА ВИПУСКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ПРОДУКЦІЇ.

Тема 2.1 Організація допоміжних виробництв

Тема 2.2. Організація обслуговуючих господарств.

Лекція 4. Організація допоміжних та обслуговуючих господарств підприємства

Формування системи інструментального обслуговування виробництва. Системи ремонтного обслуговування устаткування. Нормативна база ремонтного виробництва. Визначення потреби і регулювання запасів інструменту

Структура енергетичного господарства і органи управління. Визначення потреби в енергоресурсах.

Завдання і структура транспортного господарства. Визначення величини вантажопотоків, вантажообігу і системи перевезень. Вибір транспортної системи і

розрахунок потреби в рухомому складі. Показники використання транспортних засобів. Завдання, функції та структура складського господарства. Визначення потреби у матеріальних ресурсах . Порядок прийому, збереження і видачі матеріалів зі складів . Логістичні системи матеріального обслуговування .

Літературні джерела:[2, стор. 381-395]; [3, стор. 133-140; 147-151;152-154]; [6, стор. 74-89;89-92]; [8, стор. 267-272]; [10, стор. 215-235, 236-248].

Дидактичні засоби: слайди

- Організаційна структура управління ремонтним господарством.
- Структура ремонтного циклу декотрих видів обладнання
- Виробнича структура енергогосподарства підприємства.
- Організаційна структура управління енерго господарством.
- Елементи інфраструктури підприємства.
- Структурні елементи системи технічного обслуговування підприємства.
- Склад інструментального господарства підприємства.
- Структурні підрозділи інструментального господарства великого машинобудівного підприємства.
- Схема обертання інструмента на підприємстві.
- Організаційна структура управління транспортним господарством.
- Схема вантажообороту, вантажообігу і обсягу перевезень вантажів.
- Схема організаційної структури служби постачання.
- Схема господарських зв'язків МТС.
- Межі логістичної системи (на основі циклу обертання засобів виробництва).

Завдання на СРС:

1. Який загальний склад інструментального господарства на машинобудівних підприємствах серійного виробництва.
2. Чим розрізняється перехідний запас інструмента в цеху і центральному інструментальному складі? Як він встановлюється?
3. Які сучасні тенденції організації інструментального забезпечення виробництва?
4. Чим відрізняються обсяги ремонтних робіт за рік і за цикл?
5. Сучасні системи експлуатаційного обслуговування і ремонту устаткування.
6. Завдяки яким факторам досягається економія енерговитрат на підприємстві?
7. Які основні енергоресурси підприємства необхідні для його роботи?
8. Чим відрізняються обсяги ремонтних робіт за рік і за цикл?
9. Сучасні системи експлуатаційного обслуговування і ремонту устаткування.
10. Завдяки яким факторам досягається економія енерговитрат на підприємстві?
11. Які основні енергоресурси підприємства необхідні для його роботи?

Тема 2.3. Одиничний та партійний методи організації виробництва.

Тема 2.4. Потокове та автоматизоване виробництво.

Лекція 5. Організація одиничного партійного та потокового методів виробництва.

Характеристика ознак непотокового одиничного методу організації виробництва. Форми спеціалізації непотокового виробництва : технологічна, предметно-групова та змішана. Сутність групової технології. Визначення економічно оптимального розміру партії.

Сутнісно-змістовна характеристика потокового методу. Основні ознаки і умови в організації потокового виробництва. Класифікація поточкових ліній. Методика розрахунку параметрів однопредметних поточкових ліній. Призначення і розрахунок виробничих та межопераційних заділів.

Літературні джерела: [2, стор. 269-271, 271-281]; [3, стор. 26-52, 53-58; 58-67; 68-71]; [6, стор. 119-129, 123-125]; [7, стор. 120-125; 123-126]; [8, стор. 116-120, 144-149; 149-155, 269-276, 278-285]; [10, стор. 197-211, 211-214]

Дидактичні засоби: слайди

- Схема розміщення обладнання при технологічній структурі.
- Розрахунок розміру партії деталей при серійному виробництві
- Схема технологічного випередження
- Класифікація поточкових ліній.
- Схема автоматичної лінії.
- Схема автоматичної роторної лінії.
- Планування РТК.
- Етапи розрахунку однопредметної поточної лінії.
- Планування поточної лінії.

Завдання на СРС:

1. Наведіть форми спеціалізації непотокового виробництва.
2. Які особливості застосування партійного методу?
3. Охарактеризуйте перервний, напівперервний і безперервний методи організації виробництва.
4. Характеристика предметно-замкненої форми організації виробництва.
5. Інтеграційні особливості системи JIT „точно в зазначений час”.
6. Розрахунок ритму.
7. Розрахунок оптимального розміру партії.
8. Охарактеризуйте поточковий метод виробництва.
9. Дайте класифікацію поточкових ліній .
10. Види автоматичних поточкових ліній: роторні, гнучкі.
11. Порядок розрахунку параметрів однопредметних поточкових ліній.
12. Особливості розрахунку перервно-поточкових ліній.
13. Розрахунок виробничих та меж операційних заділів.
14. Технологічне планування поточкових ліній.

Тема 2.5. Організаційно виробниче забезпечення якості та конкурентноспроможності продукції.

Тема 2.6. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції.

Тема 2.7. Організаційне проектування виробничих систем.

Лекція 6. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової конкурентоспроможної продукції.

Основні вимоги до якості продукції. Класифікація показників якості. Системне управління якістю на основі ДСТУ 1509000. Зарубіжний досвід управління якістю продукції. Види і методи технічного контролю якостю.

Сутність комплексної підготовки виробництва та її складові частини. Організація науково-технічних досліджень і проектно-конструкторської підготовки. Технологічна та екологічна підготовка. Організаційно-економічна підготовка виробництва. Методи прискорення освоєння нової продукції.

Загальні положення організаційного проектування виробництва.

Літературні джерела: [2, стор. 281-289; 308-316]; [3, стор. 120-122; 122-129]; [6, стор. 225-230; 230-233]; [8, стор. 267-285; 268-291], [10, стор. 284-295; 291-293].

Дидактичні засоби: слайди

- Комплекс чинних міжнародних стандартів ISO серії 9000.
- Сукупність нормативно-технічної документації для проектування й виготовлення продукції.
- Основні чинники підвищення якості та конкурентоспроможності продукції підприємства.
- Управління якістю продукції (петля якості).
- Схема циклу процесу випуску нової продукції.
- Типова схема організаційної структури служби КПВ підприємства.
- Типова схема організаційної структури служби ТПВ підприємства.
- Графік зміни витрат на стадіях підготовки виробництва та освоєння нової продукції.
- Зміст організаційних проектів
- Техніко-економічні показники роботи підприємства

Завдання на СРС:

1. Наведіть основні вимоги до якості продукції.
2. Система забезпечення якості та її елементи.
3. Міжнародна система управління якістю продукції.
4. Наведіть основні вимоги до якості продукції.
5. Система забезпечення якості та її елементи.
6. Міжнародна система управління якістю продукції.
7. Сутність комплексної підготовки виробництва та її складові частини.
8. Організаційні форми і методи досліджень, проектування й створення виробів.
9. Сучасні концептуальні підходи до випуску нової продукції.
10. Організація освоєння нового продукту у серійному та масовому виробництвах.
11. Методи прискорення освоєння нової продукції.

IV.3 ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

РОЗДІЛ 1 Організація виробничих і трудових процесів

Тема 1.4. Організація трудових процесів і робочих місць.

Практичне заняття 1 Планування робочого місця і розміщення обладнання

Форма заняття – діалог-пояснення, розв'язання задач

Основні питання для пояснення:

1. послідовність вивчення витрат робочого часу і його складових;
2. методика розрахунку показників, що характеризують ступінь використання робочого часу.

Основні види задач для розв'язання:

1. Задача на визначення кількості верстатів, які може обслуговувати один робітник.
2. Задача на визначення кількості продукції, що знімається з 1 м² робочої площі
3. Задача на зовнішнє проектування робочого робітника і визначення коефіцієнту використання робочої площі.

Літературні джерела: додаткові [1,4,9]

Дидактичні засоби: слайд „Класифікація витрат робочого часу”

Тема 1.7. Організація виробничих процесів у часі.

Практичне заняття 2. Розрахунок тривалості виробничого процесу та побудова графіків тривалості виробничого циклу при різних видах руху у часі.

Форма заняття – діалог-пояснення, розв'язання задач

Основні питання для пояснення

1. послідовність та методика розрахунку загальної календарної тривалості послідовного руху партії деталей;
2. методика визначення календарної тривалості виробничого циклу при рівнобіжно-послідовному русі предметів праці;
3. методика побудови графіків рівнобіжно-послідовного виду руху предметів праці у часі;
4. методика побудови графіків послідовного виду руху предметів праці у часі.

Основні види задач для розв'язання

1. Задача на побудову графіку тривалості технологічного циклу обробки партії деталей при послідовному виді руху при різній кількості верстатів на операціях.
2. Задача на побудову графіку тривалості технологічного циклу обробки партії деталей при рівнобіжному виді руху.
3. Задача на розрахунок тривалості операційного та виробничого циклів на основі заданих норм часу та кількості обладнання;

4. Задача на побудову графіку тривалості технологічного циклу обробки партії деталей при рівнобіжно-послідовному виді руху при різній кількості верстатів на операціях;
5. Задача на побудову графіку тривалості технологічного циклу обробки партії деталей при рівнобіжно-послідовному виді руху з використанням передаточних та транспортних партій.

Форма контролю знань: за розв'язання задачі у дошки ставиться 1-2 бали в залежності від результатів.

Літературні джерела: основні [3,6,12], додаткові [4,6,13,14]

Дидактичні засоби: слайд „Структура виробничого циклу”, „Графік поєднання операцій при послідовному виді руху предметів праці в часі”, „Графік поєднання операцій при рівнобіжному виді руху предметів праці в часі”, „Графік поєднання операцій при рівнобіжно-послідовному виді руху предметів праці”, „Цикловий графік виготовлення виробу”.

Розділ 2 Організаційно-виробниче забезпечення підготовки та випуску конкурентоспроможної продукції

Тема 2.1. Організація допоміжних виробництв.

Практичне заняття 3. Розрахунок річної потреби в інструменті.

Форма заняття – діалог-пояснення, розв'язання задач

Основні питання для пояснення

1. послідовність та методика розрахунку річної потреби підприємства в інструментах;
2. методика розрахунку норм витрат інструменту в масовому дрібносерійному та одиничному виробництві;
3. послідовність та методика розрахунку обігового фонду підприємства.

Основні види задач для розв'язання

1. Задача на визначення річної потреби інструменту на потоковій лінії
2. Задача на розрахунок цехового оборотного фонду інструменту з розрахунком інструменту в ЦСі, інструментальних кладових і на робочих місцях
3. Задача на визначення середньорічного обсягу споживання інструменту та річну потребу підприємства в інструменті на наступний рік.

Літературні джерела: основні [3,11,12,13], додаткові [7,12]

Дидактичні засоби: слайд „Структурні підрозділи інструментального господарства підприємства”, „Схема обігу інструменту на підприємстві”

Тема 2.4. Потокове та автоматизоване виробництво.

Практичне заняття 4. Визначення показників безперервно-потокової та перервно-потокової лінії.

Основні питання для пояснення

- 1 послідовність розрахунку та методика розрахунку основних параметрів безперервно-потоків ліній;
- 2 послідовність розрахунку та методика розрахунку основних параметрів перервно-потоків ліній;
- 3 послідовність розрахунку та методика розрахунку межопераційних оборотних заділів для двох суміжних операцій;
- 4 методика побудови графіку роботи обладнання на двох суміжних операціях;

Основні види задач для розв'язання

1. Задача на визначення основних параметрів безперервно-потоків лінії.
2. Задача на розрахунок параметрів роботи безперервно-потоків лінії після її модернізації.
3. Задача на визначення кількості обладнання і побудову графіків його роботи на перервно-потоків лінії.
4. Задача на розрахунок меж операційних оборотних заділів для суміжних операцій перервно-потоків лінії та побудову графіків руху меж операційних оборотних заділів.

Літературні джерела: основні [2,3,12], додаткові [4,13,14]

Дидактичні засоби: слайд "Графік роботи обладнання на двох суміжних операціях" „Етапи розрахунку однопредметної потоків лінії”

IV.5 КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

Рекомендується одна контрольна робота за темами курсу. Ціль контрольної роботи – засвоїти знання, що необхідні для вирішення задач, що виникають у виробничо-господарчій діяльності підприємства. До контрольної роботи входять п'ять завдань: 2 теоретичних і 3 практичних.

До контрольної роботи входять 2 теоретичних запитання: одне до тем 1.1-1.7 і друге – до тем 2.1 - 2.7. Крім того, до контрольної роботи входить розв'язання трьох задач за темами 1.7 и 2.4. Перша задача – на визначення тривалості виробничого циклу і побудову графіків при різних видах руху предметів кількості обладнання на них (тема 1.7).

Друга задача – на розрахунок параметрів безперервно-потоків лінії: такту, швидкості, довжини, тривалості виробничого циклу,, кількості робочих місць, конвейєру (тема 2.4).

Третя задача – на побудову графіків роботи обладнання на операціях перервно-потоків лінії впродовж зміни та розрахунок і побудову графіків руху межопераційних заділів при заданих тривалостях операцій на лінії і заданій програмі виробів (тема 2.4).

Завдання до контрольної роботи наведено в Додатку 1.

Контрольна робота допускається до захисту коли виконані вірно всі завдання. Для захисту роботи студенту необхідно вірно відповісти на 2 запитання із трьох за

змістом контрольної роботи. Після вірної відповіді викладачеві, студент записує її у зошит з контрольною роботою і отримує допуск до іспитів.

V ЕЗАМЕНАЦІЙНІ РОБОТИ

До екзаменаційної роботи входять п'ять завдань. 2 теоретичних запитання: одне з першого розділу за темами 1.1-1.7, і друге – з другого розділу за темами 2.1-2.7, а також 3 задачі за темами 1.7, 2.1, 2.4.

Екзаменаційний білет наведено в Додатку 2.

Екзамен. Робота оцінюється за 100-бальною системою. Кожне завдання білету оцінюється у 20 балів. При отриманні від 55 до 74 балів студент одержує „задовільно”; від 75 до 89 балів „добре” і від 90 балів – „відмінно”.

VI НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література за курсом

1. Господарське законодавство України : правове регулювання господарських відносин. Зб. Норм. актів / Камлік М.І. – К.Атіка, 2002, 816с
2. Организация производства на предприятии. Учебник для технико-экономических специальностей /под ред. О.Г.Туровца и Б.Ю.Сербиновского.Ростов-на-Дону: издательский центр МарТ 2002, 464с.
- 3.Организация и планирование производства : Учебн.(В.С. Рыжикова), Панков,Е.И.Добыкина, О.С Шишкевич /под ред.Ріжикова В.С.- Краматорск, ДГМА, 2001 – 183с
- 4.Золотогоров В.Г. Организация производства : практич. пособие – МТФУАинформ, 2001, с.528с.
- 5.Фатхутдинов О.А. Организация производства : Учебник – М.ИНФОРМ, 2002г – 672с. Серия “Высшее образование”.
6. Кожекин Г.Я. Сеница Л.М. Организация производства : учебн. пособие – Минск. 1998 332с.
7. Паширов В.П. Организация производства 2-е издание испр. и доп. – Новое знание ; 2002-319с.
8. Тюленев А.В. Организация и планирование машиностроительных предприятий. Учебн. пособ. – СПб «Бизнес-пресса» 2001- 304с.
9. Экономика предприятия : учебник под ред. проф. О.И.Волкова и доц. О.В.Девяткина – 3-е изд.,перераб. И дополн – М.Инфра – М, 2002
10. Шепеленко Г.И. , Экономика, организация и планирование производства на предприятии : для студентов экономических факультетов и вузов. – М.: издательский центр “МарТ” , Ростов-на-Дону : издательский центр “МарТ”, 2003. – 592с.
11. Економіка підприємства : Підручник\ за заг. Ред. С.Ф. Покротівного – Вид. 2, - К. : КНЕУ, 2001. – 528с.

12. Плоткін Л.Д. Янушкевич О.К. Організація і планування виробництва на машинобудівному підприємстві. Навч. видання, Львів-Світ, 1996. –352с.
13. Управление качеством : Учеб. пособие \ И.И.Мазур, В.Д.Шакиро. Под ред. И.И. Мазура. – М. : Высш.шк., 2003. – 334с.
14. Пашуто В.М. организация и нормирование труда на предприятии : учебное пособие. –2-е изд. Доп. – Мн. : Новое знание, 2002. 319с.
15. Боженко Л.І. Управління якістю продукції : Навчальний посібник \ Л.І. Боженко, О.І. Гутта. – Львів : Афіша, 2001. –176с.
16. Новицкий Н.И. Основы менеджмента : Организация и планирование производства (задачи и лабораторные работы). – М. : финансы и статистика, 1998. – 208с.
17. Управління виробничою інфраструктурою \ За ред. М.І.Белова. – К. :КНЕУ, 1997.-208с.
- 18 Программа и контрольные задания по курсу „Организация производства» (для студентов всех специальностей заочной формы обучения)/ Сост. В.В.Володченко, В.Я.Бражник. – Краматорск: ДГМА, 2003 – 30с.

Додаткова література

1. Организация производства и управление предприятием: Учебник /О.Г. Турове, М.И. Бухалков, В.Б. Родионов и др., Под ред. О.Г.Туровца.– М.: ИНФРА – М.,2002.–528с.
2. Курочкин А.С. Организация производства: Учебн. пособие – К.: МАУП, 2001. – 216с.
3. Новицкий Н.И. Организация производства на предприятиях. Учебно – методическое пособие –М.: Финансы и статистика, 2002. – 392с.
4. Джордж Стивен. Всеобщее управление качеством: стратегия и технологии, применяемые сегодня в самых успешных компаниях. ТМ /С. Джордж А. Вайморскирх – СПб.: Виктория – Плюс, 2002. – 256с.
5. Огвоздин В.Ю. Управление качеством: Основы теории и практики: учебное пособие, – 4-е изд. испр и доп.– М.: Дело и сервис, 2002. – 160с.
6. Мендерс, Майкл Р. Управление снабжением и запасами. Логистика: Пер. с англ. /М.Р.Линдерс, Х.Е. Фирон. – СПб.: Виктория плюс, 2002 – 768с.
7. Сборник задач и производственных ситуаций по курсу: «Экономика, организация и планирование промышленного производства» / под ред. Е.А. Андросович, А.И. Горанина. – Минск: Высш.школа, – 1985. – 206с.
8. Сборник задач по курсу «Организация планирование и управление машиностроительным предприятием»: учеб. Пособие для ВУЗов / под ред. В.А. Летенко и В.Н. Родионова. – М.:Высш.школа, 1980.– 264с.

Програму складено:

Ст.. викладач, к.т.н.
Асс.

Н.В.Чернишова
Г.О.Фоміна

Додаток 1
Контрольна робота
Варіант №1

1 запитання

Поняття, фактори та показники, що характеризують виробничу структуру підприємства

2 запитання

Структура та функції матеріально технічного забезпечення на підприємстві

Задача №1.

Побудувати графіки виробничих циклів простого процесу при послідовному, рівнобіжно-послідовному та рівнобіжному видах руху партії деталей.

Перевірити правильність графічної побудови аналітичним розрахунком тривалості циклу при умовах: кількості виробів – 100 шт., кількість виробів у передоточній партії; трудомісткість операцій: $t_1=10$ хв.; $t_2=30$ хв.; $t_3=30$ хв.; $t_4=24$ хв.; кількість обладнання, що працює на кожній операції: $c_1=1$; $c_2=2$; $c_3=3$; $c_4=3$.

Задача №2.

Визначити всі основні параметри безперервної потокової лінії. Лінія працює в дві зміни. Розміщення обладнання (робочих місць) одностороннє. Вихідні дання для розрахунку наступні: добова програма випуску $N=500$ шт.; трудомісткість виконання операцій: $t_1=9$ хв.; $t_2=15$ хв.; $t_3=11$ хв.; $t_4=4$ хв. Відсоток втрат $\alpha=1\%$, крок конвейєру 1,8 м., час перерв складає 25хв.

Задача №3

Прямотокова лінія працює в одну зміну. Добова програма запуску виробів складає 100 шт.; трудомісткість операцій, складаючих технологічний процес на перервно-потоковій лінії складає: $t_1=5$ хв.; $t_2=18$ хв.; $t_3=30$ хв.; $t_4=6$ хв.

Визначити такт лінії, розрахувати кількість робочих місць і кількість робочих на лінії; скласти план-графік роботи обладнання і робочих; розрахувати міжопераційні заділи і побудувати графік їх руху. Видати рекомендації щодо покращення завантаження робочих і верстатів.

Основна література

Программа и контрольные задания по курсу „Организация производства” (для студентов всех специальностей заочной формы обучения) /Сост. В.В.Володченко, В.Я.Бражник. – Краматорск: ДГМА, 2003. – 30с.

Додаток 2

ДДМА

Спеціальність ЕК,МН, ЕП,Ф,УЧ

Семестр 4,6

Учебна дисципліна Організація виробництва

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ

1 Виробнича структура підприємства.

2 Організація матеріально-технічного забезпечення підприємства.

3 Розрахувати тривалість технологічного циклу партії деталей при послідовному, рівнобіжно-послідовному та рівнобіжному рухах партії деталей; побудувати графіки технологічного циклу процесу при різних видах руху.

Технологічний процес складається з 4-х операцій Час обробки однієї деталі на кожній операції слідує: $t_1=2$ хвилини, $t_2=4$ хвилини, $t_3=3$ хвилини, $t_4=2$ хвилини.

Кількість верстатів на всіх операціях - по одному. Кількість деталей в партії $n=18$ штук, передаточна партія $p=6$ штук.

4 Визначити кількість робочих місць на лінії і побудувати графік роботи лінії і руху межопераційних оборотних заділів. Такт перервно-поточної лінії 4 хв. Технологічний процес: $t_1=11$ хв; $t_2=5$ хв.

5 Програма випуску виробів з робочого конвеєру безперервної дії за місяць.- 5016 шт. В результаті впровадження прогресивної технології та покращення організації праці тривалість технологічного циклу виготовлення виробу на конвеєрі зменшилась на 15% та складає 68 хвилин Лінія працює в дві зміни по 8 годин з перервами 30 хвилин в зміну. Визначити кількість робочих місць на конвеєрі і випуск виробів з конвеєру після впровадження нової технології. В місяці 23 робочих днів.

Кожне питання і задача оцінюється у 20 балів.

Менше 55 балів - незадовільно

55-74 бали – задовільно

75-89 балів - добре

90-100 балів - відмінно

Затверджено на засіданні кафедри Економіки промисловості

Протокол № _____ від „ _____ ” _____ 200__р.

Зав. кафедрою В.С.Рижиков

Екзаматор _____